

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

AUT-AUT...

Ca să ne știm odată, ce suntem, cine suntem, cât putem, și la ce ne putem aștepta,

Ca se eșim odată din im-
pasul nenorocit al luptei de
vorbe goale, și de frase min-
cinoase.

Ca să se aleagă tabăra cel-
lor-ce vreau și pot să mun-
cească, de-a celora, cari ne-
clintii și cu îndărătnicie vred-
nică de alt scop mai bun, per-
sistă și astăzi încă morțis la
principiul inerteiei,

Și ca să scăpăm odată din
nemiluita — solidaritate în ne-
putință, nelucru, trândăvie și
ticăloșie!

A sosit momentul! Și eu
cred, că mai oportun n'o să-
mai ajungem nici-când!

Mici la minte și mari la pa-
timi, detentorii puterii de stat,
îngâmfaiți atot-puternici, căr-
muitoarii trebilor țerii, ne-au a-
dus la așa un hal, încât halal
de cel-ce va putea să ajungă
iarăși limanul!

Fără-de-legea au făcut'o le-
ge, minciuna au făcut'o virtute,
corupția au făcut'o atot-puter-
nică doamnă, iar' păcatul a de-
venit decor pentru' cei-ce cu
mâini sacritege pângăresc ocăr-
muirea popoarelor!

Guvernorii în numele Maj.
Sale, secretari de stat, deputați
dietali, consilieri intimi, conți
și baroni, purtători de titli ilus-
tri și de onoruri, domni mari
cu poziții înalte — s'au aliat
cu samsari muritori de foame,
cu cocote de stradă și cu pun-
gași curentați de poliție! Spe-
lunca bordelor au făcut'o drept
locul, de unde să urzească des-
tinele țerii. Păcatul a dat mână
cu minciuna, patima s'a făcut
tovarășe obrăzniciei! O mână
de oameni nemernici, fără con-
știință și fără de suflet, s'au pus
se mințescă în numele Regelui
încoronat, se corumpă în nu-
mele țerii, se facă fărădelegi în
numele celor-ce sunt, sau cel
puțin ar fi să fie chemați păzitori
legiului!

Și prin fără-de-legi au adus
statul în starea afară din lege.
Temeliile țerii troznesc și se
simte deja mirosul de mort și
de putregai... Văzduhul întreg
e cuprins de miasma minciunei,
păcatului și a corupției. Grajdul
lui Aughias, și n'a fost mai plin
de gunoi, cum e azi parlamen-
tul și țara la noi!

Dar' pe Hercule!

A sosit momentul! Noi tre-
buie să ne facem fluviul Ure-
nius, care să curățe grajdul lui
Aughias, care să spulbere haita
de mișei și nemernici, care să
mature fără de urme potopul de-
atâtea lăcuste, cari ne sug și
măduva din oase, cari ne jăfue
ziua în amiază, cari ne scuipe
și ne necinstesc în numele ace-
luia chiar, care-i pus păzitor
adevărului și pildă dreptății.

Intrarea în parlamentul țerii
ni-se impune. Acum nu mai
poate fi vorba de drepturile ce
le avem, ci e vorbă de dato-
rință! Ar fi sacrilegiu, să nu
ne încercăm măcar, ca să smul-
gem odată cârma din mâinile
singur acelor cari o necinstesc!

Doar' ș'a noastră-i țeara a-
ceasta! Și noi avem pământ acî,
care ni-e scump și ni-e drag,
câci în el ne odichnesc moșii,
părinții și frații. Căci el ni-e
leagăn și mumă. Căci de el
ni-să leagă viața întreagă. Și
aci am născut, aci am crescut,
pământul acesta l'au udat stră-
moșii cu sânge, iar noi cu su-
dori, și copiii cu lacrimi. Și
noi avem interese legate cu
țara aceasta: mizeria zilei de
azi și teama de ziua de mâine!
Dar' ni-e dragă și n'o mai pu-
tem lăsa pe mâinile singur a
acelora, cari orbiți de patimi
și de păcat, o duc la peire!

Doar' și noi plătim dări și
povară, și sarcini din greu. Și
noi dăm ostași luptători. Și sun-
tem trei milioane.

Și nu mai putem suferi nici
jugul minciunei, nici lanțul pă-
cătoșeniei, nici domnia acelor
fără-de-lege.

A sosit momentul!

**O conferență a alegătorilor
noștri, ni-se impune!** Trebuie
să ne spunem și noi cuvântul!

Nu ca să cerșim, ci ca să
pretindem! Nu ca să protes-
tăm, ci ca să poruncim! Nu
ca să facem palavre, ci ca să
dovedim, că s'a făcut de-a-
juns pân'acum »de nobis,
sine nobis«!

Videant consules!

Ziceți și vă vom urma!

DR. VICTOR BONTESCU.

*Dorința pe care înflăcăratul no-
stru soț de luptă, dl Dr. Victor Bontescu,
o exprimă în viul d-sale articol de mai
sus, — precăt cunoaștem noi stările în
popor, este și dorința tuturor Români-
lor buni. Unde numai să întrunesc mai
mulți fruntași naționali și dau vorbă
asupra situației politice, — toți cer pre-
gătirea lucrurilor pentru o cât mai
grabnică manifestare a popo-
rului nostru, căruia să i-se dea pri-
legiu a să exprima asupra situației în
adunări publice de alegători.*

*Ne facem ecoul acestor doriri gene-
rale, auzite la tot pasul și cerem și
așteptăm o cât mai repede convocare a
alegătorilor noștri și a poporului întreg,
în adunări de consfătuiri politice!*

*Când s'ar da azi avisul, tot Românul
ar fi bărbat odată, și ar lua parte la
întruniri, făcând să răsună puternic
glasul voinței poporului român, care ac-
țiune și manifestare vrea întru apăra-
rea drepturilor lui și a limbii lui,
respingând atacurile mișelești ce se
plănuiesc cât pe față, cât pe căi piezișe,
contra ființei noastre ca popor și contra
limbei noastre!*

Român verde...

*Slaba trestie, priviți-o,
Cât de lesne se 'ncovoie!
Cea mai mică adiere
După placul său o 'ndoaie.*

*Pe stejarul falnic însă
Nu-l mlădie nici furtuna!
Mai de grabă el să frânge
Decât să se plece 'ntr'una.*

*Sub călcăiul tirăniei
Zeci de ani plecați am stat;
Steagul sfintei noastre lupte
Vai! târziu l-am rădicat!*

*Fălfăe azi, mândru, steagul!
Luptă unii plini de-avânt.
Alții însă, trestii slabe —
Stau, se 'ndoaie după vânt.*

*Până când cu umilință?
Nu e plin cu vîrf păharul?...
Ah!... De ce nu-i tot Românul
Român verde ca stejarul?*

P. Dulfu.

Procese de presă.

Am dat știrea, că dl Vasile
E. Moldovan, fost redactor la
»Tribuna«, împrorocuit fiind
pentru articolul »Mene, Thekel
Phares«, a fost osândit la trei
luni temniță de stat și 500 cor.
amendă, în pertractarea dela
10 Septembrie a curții cu jurați
din Cluj.

Abea a sosit acasă, și a fost
ascultat de cătră judele de in-
strucție din Turda, în cauza u-
nui nou proces de agitație. Pro-
curatura a învinovat seria de
articoli scriși de dl Moldovan
în »Foaia Poporului«, sub titlul:
»Despre originea noastră«.

În acești articoli povestea
poporului într'un stil popular,
istoria Românilor din Ar-
deal, dela venirea lor în Dacia.

Poate asta să-și fi îndemnat
pe procurorul, ca să pornească
nou proces. (!)

Părțile învinovate să estind
pe mai multe coale.

Acusatul a numit de apără-
tor și de-astădată pe fratele
D-Sale, pe avocatul Dr. Valer
Moldovan din Turda.

Ocara M. Sale.

M. Sa Impăratul-Rege s'a dus la
manevrele mari din Galiția. În 14 Sept.
președintele comitetului de primire ga-
lițian, contele Baden, a salutau cu căl-
dură, în fruntea unei comisiuni, pe M.
Sa, pe pământul polon. M. Sa a răs-
puns contelui între altele cu vorbele
acestea grele:

— După acele multe zile grele-
peste care am trecut, petrecerea Mea
în Galiția îmi e o adevărată distracție
și recreare!

lu clubul liberal unguresc din Pesta
au comentat mult aceste cuvinte ale
M. Sale, cari sunt un fin, dar' greu
reproș la adresa salturilor-mortale po-
litice din Pesta, cari șicanează pe bē-
trânul Monarch.

Răspuns
unui frate din popor.

Un țeran, cetitor al foi noas-
tre, ne trimite o scrisoare în care
ne întreabă, că ce-i adevărat din
vestea aceea »îmbucurătoare«, ce
s'a lășit pe sate, că acum nime
nu mai plătește dare, și că exe-
cutorii n'au drept să mai strîngă
pe oameni la plată! Că — zice
fratele nostru econom — deși
vorba așa e, totuși din satul ve-
cin a dus dl notarăș vitele oame-
nilor la oraș și le-a bătut la dobă
pentru dare. Avut'a notarășul drept
se facă asta ori ba?

Răspundem: E drept, că în zi-
lele astea, de vre-o 3 luni de zile,
s'a oprit ca executorii să mai for-
țeze pe plătitorii de dare la plăți,
dar' numai darea de stat, directă,
n'o pot scoate. Incolo, aruncurile
comitatense, darea drumurilor, a
spitalelor de comitat și alte dări
mai mărunte, le scot. Deci și no-
tarul acela va fi scos în vânzare
vitele pentru astfel de dări, și
n'a făcut nimic contra legii.

Dar' ori a făcut acel notar bine,
ori ba, noi alt sfat avem a-ți da
d-tale, frate econom, și tuturor
oamenilor noștri, anume: ca să nu
se folosească nimenea de starea
încurcată, trasă asupra țerii de
niște politici șuchiați din Pesta,
că numai sie-și își fac rău!

Tot omul cuminte meargă de bu-
năvoe și-și plătească acum darea, că
de nu, de ei va fi rău coala la
iarnă când e mai greu!

Iacă de ce: Acum toamna oa-
menii mai au ce au pe la casele
lor, și bani mai fac din ce le-a
dat D-zeu. Acum ar putea plăti.
Cine însă nu vrea, nu plătește, că
silă nu i-să face.

Ce va urma? Peste o lună-două
starea asta în afară de lege să va
înlătura și să va așeza iar dom-
nia legii. Asta de bună seamă.
Atunci vor porni executorii cu
droaia pe capul oamenilor, și fără
nici o îndurare vor lua tot ce vor
afla pe la oameni, poate chiar
coala la iarnă, când poporul va
fi mai în lipsă ca acum, și atunci
apoi va fi vaet și plâns pe bieții
oameni, cari acuma s'au folosit
și ei de încurcătura politică și nu
au plătit.

Că, și dacă azi nu ești
silit a plăti, darea de pe vremea
asta nu să șterge nimărui, nu să
perde, numai să amână strînge-
rea ei.

Gândul acela se nu se incuibe
în capul nimărui, că pe vremea
asta va fi scăpare de tot! Nu!

Deci, noi ca oameni ce avem
milă de poporul nostru, nu-i pu-
tem da alt sfat decât: acum când
are ceva, să meargă să se plă-
tească de dare, că de nu rău îi

va fi coala la iarnă, de o să se
căiască amar pentru vestea ce
acum e lășită, că nu mai trebuie
plătită darea!

Slovacii
contra limbii de comandă
maghiare.

Organul slovacilor naționaliști »Nar-
Noviny«, publică în un număr al său
mai nou un articol, în care protes-
tează energic în contra intro-
ducerii limbii maghiare în ar-
mată.

»Noi ne-maghiarii — zice — nu ne
lăsăm șterși din șirul celor vii! Dacă
ne ignorează în politică, ei bine, n'au
să ne ignoreze în armată! Unde e
lipsă de sângele nostru, trebuie
să se țină cont de existența noastră!

Esperiențele triste ce le vedem la
regimentele de honvezime, nu ne în-
curajează să dorim limba maghiară și
la armată comună! Dumnezeu să ne
ferească de asta! La honvezime slo-
vacul trece de »buta tot« și ori-cât
de cuminte ar fi, n'o duce mai sus de
câprar. Nu voim să avem același rol
și în armata comună!

Ce va fi?

Iacă să fac luni de zile de când
punem mereu această întrebare.

Politicii unguri din Pesta tre-
buie că să simt înșiși în o situație
foarte înecătoare și apăsătoare.
Căci nu să află încă nimenea în
toată Pesta, care ar putea spune,
ce va fi de crisa asta de guvern,
provocată de brutalitatea opoziției
pe tema maghiarisării armatei?

Ziarul lui Bánffy din Pesta scrie:
»Politicii umblă în sus și
în jos cu fețe lungi. Nimenea
nu știe ce și când să va întâmpla
ceva spre deslegarea crizei? În ge-
neral să crede, că starea de acum
poate încă ținea luni de zile!«

Unii însă cred că asta totuși
nu să mai poate, și își întemeiază
credința pe o declarațiune a lui
Hieronymi, făcută față cu un zia-
rist, în care și-a dat expresie con-
vingerii sale, că crisa ajunge la
deslegare în scurtă vreme!

Ca un semn, că e cu puțință
să se rezolve în curând, se ia
doar' mai ales faptul, că în 15
Sept. fostul ministru-președ. Széll,
a plecat și a sosit în Reichenau
spre a cerceta pe contele Iuliu
Széchenyi, fost ministru pe lângă
persoana M. Sale, și în aceeași
zi a plecat tot la Reichenau și
ministru-președ. austriac Körber.

Știrea asta, venită pe ne-aștep-
tate, a făcut surprindere în Pesta,
câci nici macar de un plan de
întâlnire a lui Széll cu ministru-
președinte austriac, nu s'a știut
nimic.

Să crede dar, că M. Sa le-ar
fi indicat pe contele Széchenyi, ca
se încerce cu el, și mai ales să
pare, că Széll a rugat pe ministru-
președinte austriac se-i dea

întâlnire acolo, pentru a încerca se risipească nedumeririle ce a-cesta le are privitor la introducerea cererilor maghiare față cu armata, ca doar nu mai pune atâtea greutate în calea împlinirii unorora din acelea, — căci se știe, că în privința asta Körber are mare înfrîngere la M. Sa. Doar și abzisese într-o vreme, pe când se vorbea că M. Sa va face concesii Ungurilor, și a primit a sta și mai departe în capul afacerilor terii, numai după- ce M. Sa l'a asigurat, că concesii pe tema limbii în armată, nu se vor da! Acum se pare că se fac mijlociri pe lângă el, ca se mai lase ceva și guvernul austriac.

Flăcăi români întrați sub steag!

Indemnul nostru scris în numărul trecut sub acest titlu, a fost bine înțeles și bine primit la o bună parte a cetitorilor noștri.

Încă la începutul acestei săptămâni s'au și înfățișat, pe urma articolului nostru, un frumos număr de feciori din Orăștie și din jur, la comanda de întregire din Orăștie, ca să fie asentați.

Pe cei buni i-a declarat de asentați, pe cei slabi i-a trimis napoi, acasă. Cei aflați buni vor intra la 1 Oct. în slujbă, și vor avea bucuria a-și împlini slujba tot toamna precum încep, și a fi sloboziți, aproape sigur, toți cu 2 ani de slujbă, în loc de 3!

Indemnul dat de noi săptămâna trecută, se vede că fusese și gândul cercurilor mai înalte binevoitoare poporului, căci Marți în săptămâna asta s'a bătut în Orăștie doba, că toți câți au voe a intra de bună-voe la miliție, se vie, că în zilele astea și până la 2—3

Octombrie, *comisia de asentare primește în fiecare zi pe feciorii veniți, și-i cercetează.* Să face dară asentare, numai că nu în toate orașele, ci cei-ce doresc, trebuie să vie aici să se înștiințeze.

Noi repetăm apelul nostru și stăruim pe lângă fiii poporului nostru să alerge la Orăștie în număr mare, spre a se supune de bună-voe asentării, arătând prin asta credință pentru patrie și armată, și dispreț pentru politica nebună ce o siluesc scriitori din Pesta!

Zilele astea se va bate doba și prin sate, îndemnând pe cei de asentare să urmeze acest sfat:

Feciorii să aducă cu ei adeverință dela primărie că-s din cei ajunși la asentare, că altfel nu-i asentează.

Apostolii păcii.

Săptămâna trecută conferența de pace și-a ținut ședințele în Viena. Au luat parte deputați de frunte din parlamentele tuturor statelor Europene și și din alte continente. S'au sfătuit, ca și în trecut, asupra chipurilor cum s'ar putea încungiura războaiele atât de săngeroase, cum s'ar putea face pace între statele ce ajung la ceva ceartă. Cu timpul se va ajunge ca un tribunal de pace să fie recunoscut de state și acela se niveleze neînțelegerile și numai când acela nu va putea, se va recurge la arme.

În desbaterile sale conferența de pace a constatat cu plăcere, că de patru ani există deja în Haaga un tribunal permanent de arbitraj, și că diferitele state s'au obligat a apela la intervenția acestui tribunal.

Mai mult: Tribunalul de arbitraj a și intrat în funcțiune pronunțând sentința într-o chestie de ceartă dintre Statele-Unite și Mexico (10 Oct. 1902) și acelea au primit rezolvarea lui.

Într-o ședință deputatul Dr. Lewakowski (polon Austriac) a zis între altele:

Să-ți faci moară colo'n lan
Și să macini în dușman!

Și să-mi macini tot făină
Din sămânța cea străină,
Și s'o spulberi măcinată,
Până-i vântura-o toată!

Adrian Forgaci.

Stella...

I'am cunoscut. Ea 'mi era „țară” și el coleg. Să iubiau încă de pe timpul fericit când erau numai pe băncile școlii. De multe ori îi admiram când întemplantor trebuia să fie martor la scenele lor de dragoste, cum poate iubirea să facă pe om așa de pătimas... De, eu nu eram încercat în timpul acela; nu cunoșteam așa de bine farmecul, vâpaia aceea, care face pe om fericit pe pământ, câte-o clipă două macar...

Nici nu avuseră chip și modru să nu se îndrăgească unul de altul că erau doar amândoi așa de frumoși; Ea: „Frumoasă ca cerul, ca Maica în icoane“...

Și dacă despre el trebuie să Vă spun ceva, apoi el era „Frumos precum este „Frumos făt-frumosul din dalba poveste.“

Ajunseseră a fi cum aș zice... „la zenit.“ El, băiat sêrac, dar talentat,

„O altă cauză a războaielor este și soarta acelor națiuni, cari sunt în minoritate în statele în cari trăiesc. De aceea e de lipsă a regula nu numai raporturile între state, ci a crea un drept și pentru regularea raporturilor dintre națiunile cari trăiesc în statele pilogrote (cu multe neamuri).

„Circulariul rusesc referitor la conferența de pace din Haaga a accentuat dreptatea și menținerea drepturilor existente ale națiunilor, ca basă a raporturilor pacifice internaționale. Întâiul pas ce l'a făcut însă guvernul rusesc a fost: nimicirea constituției filandeze.

Națiunile cele mari, cari azi voesc să împartă întreaga lume între sine, n'ar trebui să uite, că mâne pot să fie și ele subjugate! Oare Germanul, Francesul, Englesul ar privi liniștit, ca în propria lui țeară să-i fie limba scoasă din școală, dela judecătoria și din administrație? ca copii lor să fie oprți a se instrui în limba mamei lor, și să fie bătuti dacă nu vor să învețe religionea în altă limbă, pe care nici nu o înțeleg, și în sfârșit, dacă apelează la suveranul acesta în loc să-i asculte, să-i respingă, cum am pățit-o noi Polonii?

„Din cauza aceasta noi Polonii, de o sută de ani încoace, de trei ori ne-am încercat, în Rusia și Germania, a scutura jugul acesta. Firește, noi nu suntem decât 20 milioane și ceva, numărul nostru devine însă prin numărul celorlalte popoare asuprite, de 3 ori atâta!

„Pacea universală va fi deci mereu amenințată, cât timp drepturile acestor națiuni nu vor fi regulate prin stabilirea unor principii neclintite.

„Cât timp vor exista guverne, cari se vor menține numai prin terorism și aplicarea forței brutale, nici vorbă nu poate fi de reducerea armatelor!“

Așa a vorbit nobilul polon și vorba lui a fost viu aprobată de membrii conferenței.

Asemenea și alți iubitori de adevărată libertate a popoarelor.

Înzestrat dela natură cu frumșeți spirituale, era un vrednic funcționar în provincă. Ear ea, fată în floare, își aștepta la casa părintească să-și vadă împlinit visul cu ochii.

Era mare deosebirea însă într'el și ea... El un biet funcționar cu biete șanse de avansare, ea fica unor părinți bogați, sibariți, cari poate nici când nu au cunoscut acel cuvânt fericitor care leagă și contopește în a sa vâpae inimile omenești...

Făcutus'au încercări peste încercări din toate părțile pentru a câștiga învoirea bătrânilor la o eventuală căsătorie — dar toate fără bun sfârșit.

Intro seară ea cânta la pian, și chiar melodia lui favorită. Prelung și nespuse de înduioșetor răsună ultimul acord, ce'l dăduseră clapele atinse de mâna ei... În acest moment să rezezi la ea favoritul părinților săi, cu complimentări, gratulându-i și sărutându-i șmogotos mâna albă ca zăpada. Ferestrele erau deschise...

O palidă figură învăluită într'o manta lungă, trecea pe sub ferestri.

Era Virgil, favoritul de nenoroc... O neliniște... un chin sufletesc îl chinuise așa că nu putuse adormi. Venise anume să ia nițel aer curat și așa numai din întemplantare ajunsese pe sub fereastra ei... Zgomotul îi atrăsese atențiunea. I-să părea că auzise ceva înlăuntru ce să asemăna sărutului!.. Ce chin și neliniște pentru

Nu învață.

Ungurii din București au în 20 Sept. praznic național. Doamna Kovrig din Pesta a cinstit Ungurilor din București un steag național maghiar, care în această zi se va sfinți cu alaiu mare și se va preda coloniei unguerești din București în folosință. Să va duce la sfințire și dna Polyányi, care va figura ca nașe a steagului. Ungurii din București o vor primi la gară cu alaiu mare și o vor duce în oraș cu zgomot.

Și sêrbarea asta patriotică unguerească e cu puțință în însăși capitala română, fără ca să li-să pună pedeci de autorități.

Inchipui-ți-vă acum, ce s'ar întempla dacă o Română de aici, necum din Țară, ar dărui vre-unei societăți române din Pesta, un steag tricolor românesc, și ar cerca să-l sfințească și desfășoare ca parade în capitala maghiară! Că n'ar rămânea unul cu capul nespărțit! Iar ei în România ce frumoase libertăți au!

De ce oare politici ungueri nu învață și ei ceva bun din generositatea și nobleța popoarelor vecine?

Știri politice

Din Macedonia.

Ziarul „Frankf. Zeitung“ primește din Constantinopol următoarele știri netrase la îndoială:

Consulii din Monastir dau știri ce-ți ridică părul în cap, despre isprăvurile trupelor turcești în vialetul Monastir. Trupele turcești au prefăcut în cenuse, deja până la 9 Sept., 115 sate! Opt mii de familii (bulgare) nu au nici un adăpost. Consulul rusesc a cerut dela Poartă retragerea și înlăturarea numai decât a trupelor turcești nedisciplinate, în care fiecare om întrece a fi mai barbar ca celalalt.

Anarchia în Sêrbia.

Pe Regele Petru l'au ajuns deja zilele grele! Apare că el totuși a știut de complotul contra Regelui Alexandru și a soției sale, căci venind el acum ca rege, n'a

sêrmanul om iubitor! Gelosia îi înțelestase inima cu toată furia ei! Desnădăjduit, ca omul, care a primit ultima picătură amară din amara cupă a suferințelor, palid și tremurând din tălpi până în creștet, abia s'a tras până acasă.

Era o tristă zi de toamnă. Galbine frunze de salcâmi cădeau, iar vântul mestecându-le cu frunza de arini, se juca cu ele mănându-le departe-înainte, tot înainte!...

Să lățișe vestea că Virgil s'a sinucis!... Și era drept. La căpătâiul lui ea îmbrăcată în doliu, stetea răzimată de sicriul lui, ear ochii făcuseră cale lacrimilor cari curgeau vale. În sicriu lângă mâna lui dreaptă era așezat stiletul cu care să străpunsese în inimă.

O lacrimă, așa pe furiș, mi-a căzut pe obraz, era o lacrimă jertfită memoriei unui prieten scump... și o jale negrăită îmi strângea inima.

L'am petrecut până la groapă. Pare-că și azi mă înduioșează amurgul soarelui — căci era chiar în amurg. Să stinsese și cea de pe urmă rază a soarelui, când trupul lui rece a fost lăsat în lăuntru spre odihna de veci.

Doamne cum trec toate în lume și cum se schimbă toate, ca și când

cutezat a păși contra ucigașilor, ci i-a lăsat pe toți în jurul său, ba i-a chiar avansat, — iar acum lucrul a început să se răsbune. Oficerii cei nepățați de sângele familiei regale, s'au pus în mișcare contra ucigașilor și a țesut — precum se știe, — chiar complot contra lor, pentru a-i alunga chiar și cu puterea din armată. Dar aceștia au fost descoperiți și vre-o 30 dintre ei au fost arestați. Se aștepta pedeapsă grea de tot, că de mare lucru s'au apucat și aceștia. Când colo se scrie, că-i vor judeca numai la câte un an arest. Dar și de asta îi va scăpa — după toate semnele — însuși regele, dându-le iertare pe cale de „grație regală“.

Știri foarte urite vin mai nou. Și anume îndrăzneala cu care s'au purtat ucigașii sêrbi chiar de la început față de regele Petru, se explică acum prin faptul, că Petru a avut înțelegeri dinainte cu ei, și a aprobat planul cu asasinarea părechii regale, ba a dat chiar și în scris făgăduința, că în cas, când ar omori pe Alexandru și pe Draga, el Petru ajungând pe tron nu va îngădui să li-se facă vre-un rău ucigașilor ori ce s'ar întempla!

Destăinuirile acestea au produs senzație în toată Europa!

Intre astfel de împrejurări Regele Petru nu este rege decât cu numele drepturile și puterea regală le exercită ucigașii. Voința regelui nu este ascultată de cât în afaceri de puțină însemnătate. Ori cine ar îndrăzni să critice faptele, este fiul perzării!

Stările acestea anarchice au produs o învălmășeală mare în Sêrbia. Cetățeni serioși sunt auzi în părere cu oficerii din Niș, cari cer alungarea conspiratorilor din armată și pedepsirea lor. Corpul oficeresc este și el de o părere cu camerazii din Niș. Numărul oficerilor revoltați contra ucigașilor este de vre-o 1200 față cu 80 asasini, ear guvernul nu are curajul să aresteze pe atâta oficeri pentru hatrul celor opt-zeci!

Patrioții adevărați sêrbi sunt din cale afară îngrijați de uriașa demoralizare ce domnește în armata sêrbă tocmai acum, când în răsăritul Europei în fiecare moment poate izbucni resboiul.

nici nu ar mai fi fost oare-când. Sa stins și el ca și când nici n'ar fi existat. Lacrimile ei și ale iubitorilor săi l'au petrecut, și după- ce toate sau sfârșit, după- ce am aruncat câte o mână de țerînă peste el... lumea mare trece la ordinea zilei.

Plecasem pentru mai multe zile de acasă. Era în dricul verii și aveam de cuget, să nu credeți cum-va că vreau să vorbesc de băi! Păzește-mă Doamne! Pentru așa ceva trebuieșc pungi pline... Zic, aveam de cuget să mă duc unde-va la munte să respir și eu batăr aer curat, că acesta măcar nu costă așa de mult...

Urcam chiar pe muchia unui deal. În vârful dealului era un schit de maice, iar la vre-o câți-va kilometri mai departe te invita stâna lui badea Ioan, vechiu cunoscut, la odihna. Aici era scopul călătoriei mele.

Deodată uitându-mă în sus ved o ființă cunoscută, îmbrăcată în vestiminte de maică... O cunoșteam și totuși nu o cunoșteam, adeca vorba să fie, nu-mi aduceam aminte de unde o cunosc. Deodată însă o recunosci. Dumnezeu!... era ea, chiar Stela însăși. Era chiar vremea vecerniei. M'am dus în schit... În lăuntru o recunosci și mai bine. În haină de umilită călugăriță să refugiase aici ascunsă de lumea toată... Nimemî nu o cunoștea și prin urmare și trecutul

FOIȚA

Ciobanul

Jos pe luncă lângă Prut
Foaie verde s'asternut,
Foaie verde-a 'ngălbenit,
Turmele mi le-a rărit.

Dar nu-mi pasă nici de foi
Nici de turmele de oi,
Ci de litfele barbare,
Ce ne calcă în picioare!

Ciobănele de pe deal,
Dă-te mai încoace spre mal
Și-ți mai ia vre-o câți-va frați
Tot cu ghioage înarmați,

Și mi-i fă 'mprejuru-ți roată
Și cu ei te-aruncă'n gloată
Și sporește'n venetici,
Ce s'au furișat pe-aici.

Pune mâna pe pământul,
Ce de mult ți-a dat Prea-Sfântul,
Și fi ear' cioban vestit
Cum ai fost, când ai venit.

Morarul.

Apa fuge, Prutul plânge,
Vechiul meu popor se stînge,
Vechiul meu popor se duce
Ca o ceață de năluce.

Măi morare! lasă-ți moara,
C'a venit acuma oara



IOAN ANDRESCU FRISEUR ȘI PERRUQUIER ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS)

P. T.

Salonul de frisat, ras și tuns, întemeiat prin Ioan Andrescu la 1868 în Orăștie (Intre-târguri, Nr. 6) și care s'a bucurat de atunci totdeauna de cel mai bun renume, — se recomandă onorabilului public, ca

Salon de frisat, ras și tuns, higienic de I-ul rang!

reconstruit și arangiat cu totul nou, în două despărțemânturi în care se lucrează conform cerințelor igienice de azi, cu aparate de desinfecție parisiene și utensilii antiseptice de prima clasă, și după prelucrarea acum modernă îndată după întrebuințarea în bărbii etc,

Acestea, și un serviciu solid și prompt și prețuri moderate onorațiilor mei mușterii și cunoscuți, vor fi și în viitor principiile reale pe care se bazează atelierul meu.

Toate înoririle ce ating specialitatea mea vor fi îndată introduse și aduse la cunoștința onorațiilor mei mușterii.

Fac mai departe cunoscut că, din punct de vedere igienic, eu folosesc în atelierul meu numai specialități de Paris de clasa primă! Și anume: Toate utensiliile, cum sunt mașinele de tuns, foarfecele, briciurile, etc., se desinfecțiază îndată după întrebuințare în Aparatul special de desinfecție parisiană, întrebuințând Formalin, Sublimat, Carbol, etc., și Pastă antiseptică pentru briciu, așa că e absolut imposibil ca să treacă dela unul la altul ceva boală de piele prin aceleași unelte!

Să întrebuințeze în atelierul meu deja acum:

Mantaua de hârtie de mătăasă,

ceva de tot nou și higienic, pentru frisat, ras și tuns, și guler patent pentru tuns cu *prințetor de păr tăiat*, care face imposibilă căderea de păr mărunț pe lângă grumaz, etc.

Cremă de ras parisiană prima, fără amestecare cu apă. — „Allen Voraus“ suplinitor săpunului de ras. — *Pulver de săpun parisiană*, și săpun de cabinet parisian prima, etc.

După ras, pentru îndepărtarea din obraz a *jușurilor, coșilor și roșetelor pielii*, folosesc $\frac{1}{10}\%$ Sublimat, Crystall-Sirius, și o specialitate de apă igienică, cum și Bloc-Hyalin, Bloc-Hygienic și Tablete-Regina, etc.

— Apoi ceva de tot nou:

Ștergere de obraz din hârtie de mătăasă „Krepe“

(pentru zbicire), veritabile, în crème și alb, folosite numai la o radere!

Anunț apoi, că am **deposit permanent** de tot felul de

Peruce de stradă și de teatru,

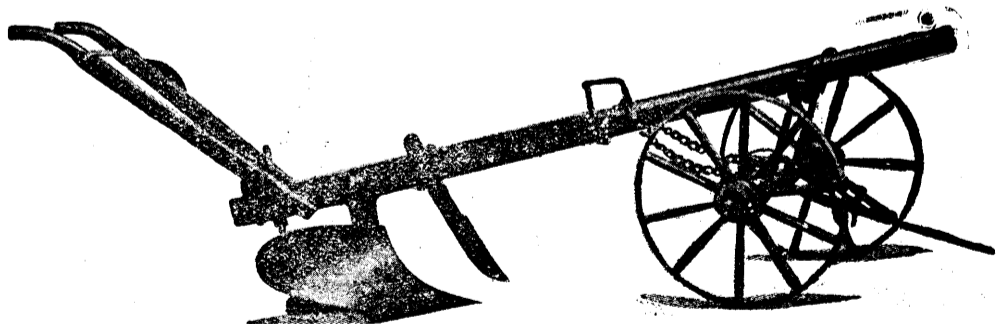
de tot soiul, pentru ori-ce etate, atât pentru dame, cât și pentru domni. Toupete, bretonuri pentru dame, plete frisetate, etc., precum și **deposit de legătoare de mustăți** de felurite soiuri; colorii de păr și cosmetice, etc.

Imi țin încă de dorință a exprima onorațiilor mei mușterii mulțumirile mele pentru spriginul de până, acum, și îi rog a mă onora și mai departe cu spriginul lor prin cercetarea atelierul meu de ras, tuns și frisat.

Atestatul medical a să vedea în
Nrii. 18, 20 și 23, ai acestei foi!

Cu toată stima:

IOAN ANDRESCU
Friseur și Perruquier



Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „*Pluguri de Bacica*“, lucrate din renumitul și năntrecutul fer de Stiria.

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic.

Plugurile aci recomandate se pregătesc în Orăștie sub supravegherea mea proprie și așa pot mijloci reparări ori schimbări mai mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucurosi celor-ce doresc, și neplăcând-le primesc înapoi.

Prețul (afară de rotile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruință aceste pluguri tuturor economilor noștri! — **Vénezătorilor: rabat.**

Ioan I. Yuleu
Orăștie.

Cumpărare ieftină!

Am onoare a aduce la cunoștință on. public că din cauza spațiului mic al prăvăliei mele proporțional la sosirea multor mărfuri, vând total următoarele: **pe lângă prețuri foarte reduse, precum: Stofe, Satine, Delen, Cartoane, Chimeși** pentru d-ni.

Muștre stau încontinuu la dispoziție, la cerere se trimit ori și unde franco. Rugându-vă pentru on. comande înseamnă.

cu stimă

Georgiu Socaciu

prăvălie de: Fer, manufactură, băcănie sticlă și mărfuri textile.

Uia-Murășană (Maros-Illye.)

Sz. 659—1903. végrh.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1898. évi Sp. II. 181/3 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz-intézet javára, Özv. Muntean Solomia s. t. elleni 140 K s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján 1898. évi nov. 4-én lefoglalt és 660 K becsült következő ingóságok, u. m.: marhák, takarmány és gabona nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a v.-hunyadi kir. járásbíróság 1903. évi V. 129/4 sz. végzése folytán 140 K tőkekövetelés, ennek 1895. évi november hó 25 napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig 38 K 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Feresden alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903. évi szeptember hó 24 napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1903. évi szeptember hó 5 napján.

Daczó Ernő
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 754—1903. végrh.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1899. évi Sp. I. 143/3. számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénz-intézet javára, Györgyész Péter s. t. elleni 162 K s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján 1899. évi okt. 16-án lefoglalt és 710 K becsült következő ingóságok, u. m.: marhák, juhok és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a v.-hunyadi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 153/4 sz. végzése folytán 146 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi márczius hó 15 nap-

jától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig 12 K bíróság már megállapított költségek erejéig Hósdón alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903. évi szeptember hó 22 napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1903. évi szeptember hó 5 napján.

Daczó Ernő
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 860—1903. végrh.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. II. 633/3 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana“, pénz-intézet javára, Mihonyeszk Simion s. t. elleni 120 K s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján 1902. évi április hó 21-én lefoglalt és 780 K becsült következő ingóságok, u. m.: marhák nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a v.-hunyadi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 172/4 sz. végzése folytán 120 K tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 6 napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig 8 K 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Ulm községében alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903. évi szeptember hó 23 napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1903. évi szeptember hó 5 napján.

Daczó Ernő
kir. bir. végrehajtó.

Piuă de haine și de oleu, de arădat ori de cumpărare!

Subscrisul din cauză de boală sunt aplicat a da în arăndă ori a vinde din mână liberă, **piua mea de haine și de oleu**, aflătoare în comuna Șibot.

Piua lucrează de patru ani și e bine cercetată, — și e împreună cu

mașină de îmblătit purtată cu apă.

Mașina e în stare foarte bună și dă grăul ales. Cu puterea aceleiași ape, pentru care am concesiune legală, se poate mână și **moară** cu mai multe petri, pentru care asemenea am deja concesiunea de lipsă, dar moara nu e făcută încă.

Joagăr (firez) încă se poate face cu aceeași apă! Cale ferată și postă, în comună.

Cei-ce ar dori a intra în aceasta afacere rentabilă, asigurându-și un viitor frumos, se se adreseze la subscrisul.

S. Yiorel

proprietar de piua, în Șibot
Alkenyer.

2—3